

[Bækgaard.]

landbruget og ikke bare nøjes med snak. Tak.

Niels Ravn: Når jeg har taget ordet for en kort bemærkning, er det i anledning af en udtalelse for lidt siden af det ærede medlem hr. Axel Sørensen, der forsøgte at udlægge det, der er sagt om strukturrationalisering, på den måde, at vi ville det mindre landbrug og husmændene til livs, ja, at vi førte en hetzkampagne imod husmandsbruget, og det ærede medlem tilføjede, at det var jo ikke fra husmændene, ønskerne om nedlægning og sammenlægning af de små brug kom.

For det første vil jeg gerne have lov til at sige, at når vi taler strukturrationaliseringens sag, er det både af hensyn til husmanden og af hensyn til erhvervet — husmanden, så han, den dag han vil lægge op, på rimelige vilkår kan komme af med den bedrift, som han måske ellers ikke vil være i stand til at sælge, så længe landbrugsforpligtelsen hviler på den. Jeg skal ikke komme meget ind på dette problem, det er til bunds diskuteret af andre i dag; men når det siges, at ønsket om nedlægninger og sammenlægninger ikke kommer fra husmændene, så vil jeg gerne konstatere, at der jo er andre medlemmer af jordlovsudvalget end mig til stede her i salen, og de vil kunne bekræfte, at det netop er fra husmandsbruget, disse hundredvis af ansøgninger om nedlægninger og sammenlægninger kommer, så det er ingen andre end husmændene selv, der beder om dette.

Det er ikke alene de husmænd, der sidder med brugene på, hvad skal vi sige, 4—5 ha — altså brug, der er opstået i en svunden tid — men også husmændene fra de brug, der med statens støtte er oprettet i 1920'erne og 1930'erne, altså statshusmandsbrug.

Det er i dag statshusmændene, der kommer med ansøgninger om at få deres brug nedlagt eller få dem sammenlagt med et tilgrænsende brug, og vor politik er altså udtryk for imødekommenhed over for disse mennesker, der ønsker en anden bedriftstørrelse og kun ad denne vej er i stand til at få et bedre konkurrencegrundlag på det sted, hvor de nu engang er placeret.

Jeg har lige et enkelt spørgsmål til den højtærede landbrugsminister, der i relation til dette nærmest — sådan opfattede jeg

det — i en lidt bebrejdende tone sagde til os, at vi talte langsigtet landbrugspolitik her i dag. Ja men mener den højtærede landbrugsminister da ikke, at vi ved siden af den kortsigtede politik — politikken i nuet, for at klare dagen og vejen for dansk landbrug, som vi er enige om, vi skal klare — også bør have en langsigtet landbrugspolitik. Og hvis dette er tilfældet, hvilken anden langsigtet landbrugspolitik har den højtærede minister da end den, vi her med disse tanker har givet udtryk for?

Anders Andersen: Den højtærede landbrugsminister syntes, at både mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Jens Chr. Christensen, og jeg havde talt for hårdt til ham. Jeg er vel klar over, at den højtærede landbrugsminister er et følsomt gemyt, men jeg syntes da, jeg i min tale i formiddags holdt mig ganske enkelt til de realiteter, udviklingen har frembragt i den forløbne periode. Og gennemgangen af forhandlingsforløbet i ministeriet understreger jo ganske nøje det, jeg sagde i formiddags, højtærede minister. Der gik 11 dage fra den 8. februar til den 19. februar. Vi mødte fra landbrugets side med forslag den 19. februar, men den højtærede minister mødte ikke med noget forslag. Den 8. februar, det første møde, brugtes, som den højtærede minister rigtigt sagde, til, at man præciserede sine generelle synspunkter, men man kom ikke fra nogen af siderne ind på specielle spørgsmål.

Jeg vil lige have sagt en enkelt ting i forbindelse med dette, for at det ikke skal stå, som om ministeren havde ønsket landbruget indkaldt til den 22., altså fredag, til forhandling om helhedsløsningen, for den var ikke inde i billedet på det tidspunkt. Det skal ikke stå, som om vi var indkaldt til et møde, for det var vi ikke. Så havde jeg i øvrigt ikke haft nogen som helst grund til at beklage mig over, at vi ikke blev indkaldt. Når jeg har sagt dette, er det kun for at få sandheden helt korrekt frem, højtærede minister. (*Landbrugsministeren* [Skytte]: Det sagde jeg jo også!). Ministeren efterlyste jo sandheden.

Jeg vil også gerne minde om, at når den højtærede minister gav udtryk for, at landbruget jo var til stede ved det pressemøde, hvor disse resultater af det første møde blev forelagt, så er det jo rigtigt. Men, højt-